

UPPSALA
UNIVERSITET

BESLUT

190924

UFV 2019/1314
Fi2019/02671/SFÖ

Finansdepartementet

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress:
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare:
Hanna Mörtberg

Telefon:
018-471 62 56

www.uu.se

hanna.mortberg@uadm.uu.se

Beredning med:
Planeringsavdelningen
Områdeskanslier
HR-avdelningen

Yttrande över remiss: Anslutning till Statens servicecenters tjänster för elektronisk beställnings- och fakturahantering**Beslut**

Härmed beslutas
- att Uppsala universitet överlämnar bifogat yttrande som sitt svar.

Bakgrund

Uppsala universitet har anmodats lämna svar på remiss avseende anslutning till Statens servicecenters tjänster för elektronisk beställnings- och fakturahantering. Bifogat yttrande har utarbetats av ekonomidirektör Hanna Mörtberg, avdelningen för ekonomi och upphandling.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av tf universitetsdirektör Per Abrahamsson, efter föredragning av ekonomidirektör Hanna Mörtberg. Närvarande därutöver var Uppsala studentkårs ordförande Johannes Bäck.

Eva Åkesson

Hanna Mörtberg

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2019-09-24 UFV 2019/1314
Fi2019/02671/SFÖ

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress:
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare:
Hanna Mörtberg

Telefon:
018-471 62 56

www.uu.se

hanna.mortberg@uadm.uu.se

Yttrande över remiss: Anslutning till Statens servicecenters tjänster för elektronisk beställnings- och fakturahantering

Uppsala universitet (UU) har ombetts yttra sig över rubricerad remiss.

Sammanfattning

UU avstyrker den föreslagna förordningsändringen avseende anslutning till Statens servicecenter (SSC).

UU har förståelse för att regeringen vill samordna och effektivisera statsförvaltningen och genom detta minska statens administrativa kostnader. Verksamheten vid universitet och högskolor är dock komplex med många olika finansiärer, omfattande verksamhet i projektform och särskilda redovisningskrav. För att vidareutveckla effektiva och kostnadsbesparande åtgärder för ekonomiadministrativt arbete behöver istället särskilda lösningar sökas för samordning inom sektorn vilket ger möjlighet att ta betydligt större hänsyn till verksamhetens förutsättningar än vad föreliggande förslag erbjuder.

UUs huvudsakliga invändningar mot förslaget är följande:

- I motsats till sitt syfte minskar effektiviteten och istället ökar de administrativa kostnaderna för såväl universitetet som statsförvaltningen i sin helhet.
- Den kompetens som krävs för hantering av ekonomirelaterade tjänster i stora och komplexa myndigheter med stora krav på uppföljning, analys och extern rapportering har underskattats.
- Slutsatserna kring effektivisering i förslaget bygger på ett bristfälligt underlag.
- UU anser att den föreslagna förändringen skadar konkurrensen och därmed försvagar myndigheternas möjligheter att hushålla väl med statens resurser.

UPPSALA
UNIVERSITET

Samordning av elektronisk beställnings- och fakturahantering

För att SSC ska bli effektivt krävs enligt dem själva stora volymer och standardiserade flöden.

UU har stora volymer fakturor men dessa fördelas på ett stort antal leverantörer som tillsammans med komplex kodsträng gör arbetet komplicerat. Detta medför att användning av standardlösningar försvåras och risken är att en stor del av arbetet för att färdigställa en faktura för betalning blir kvar på universitetet, både på kort och på lång sikt.

De uppgifter som nu föreslås överförs till SSC har UU jobbat med i effektiviseringssyfte under många år. Automatiserade flöden utan onödiga mellanhänder och betalning i tid är viktiga komponenter i det arbetet. Den fortsatta utvecklingen inom området innefattar robotisering av arbetsuppgifter för att ytterligare effektivisera hanteringen av leverantörer och fakturor. En övergång till SSC skulle innebära risk för tillbakagång i utveckling av effektiva flöden. Utöver arbetet att hantera flödet med leverantörsfakturor effektivt har universitetet arbetat med leverantörsfakturaportal och Peppol under lång tid.

UU anser att förslaget i sina slutsatser underskattat den kompetens och den flexibilitet som krävs för att hantera komplexiteten i universitetets ekonomiadministrativa arbete. UU har en mångfacetterad verksamhet med stor andel extern finansiering från många olika källor vilket ställer höga krav på verksamhetsnära stöd och uppföljning. Förutom statsanslag finansierades universitetets verksamhet till 42 %, ca 3 miljarder kr, av externa medel under 2018 och den andelen väntas öka de kommande åren.

De administrativa processerna är i hög utsträckning anpassade till de behov UU har för att så effektivt som möjligt hantera sitt uppdrag. Processer och arbetssätt behöver också ständigt anpassas till nya förutsättningar. Externa finansiärers krav på detaljerad redovisning, återrapportering såväl som interna uppföljningar är komplext. Det kräver anpassningar vilka inte kan åstadkommas i det standardiserade utbudet från SSC.

Forskningsverksamheten vid UU består av tusentals projekt som ställer olika krav på redovisning. För att kunna hantera och kontera fakturor för dessa projekt krävs kännedom om institutionen/forskargruppen, kunskap om kontrakt och de externa finansiärernas olika krav. Denna kunskap finns bara hos

de verksamhetsnära administratörerna och är svår att åstadkomma ens på central nivå på universitetet, än mindre hos SSC. Utan kännedom om verksamheten finns risk för kostsamma fel.

Vid en anslutning till SSC riskeras såväl effektivitet som kvalitet i arbetet att förloras. Det hämmar utveckling inom de administrativa processerna vilket även innebär negativa konsekvenser för statsförvaltningens effektivitet.

Innan en grundlig konsekvensanalys utifrån universitetens förutsättningar har genomförts är det omöjligt att bedöma om det ens på lång sikt finns förutsättningar för mer effektiv hantering genom en anslutning till SSC.

UU ser således inte någon effektivisering i detta förslag, utan snarare ytterligare steg i den administrativa hanteringen som istället komplicerar arbetet.

Brister i underlag till förslag

I SSCs egen delrapport ”En samordnad ekonomifunktion för statliga myndigheter” som förslaget har sin grund i, konstaterar SSC själva att ”*Myndigheter med en tydlig finansieringsbild och återrappporteringskrav som inte komplicerar den ekonomiska redovisningen bör enligt vår bedömning kunna anslutas till Statens servicecenter utan större anpassningar.*” Därefter fortsätter SSC i samma stycke ”*För myndigheter med en komplex redovisningsmodell, omfattande transaktioner eller stora volymer kundfakturor kan det vara mer komplicerat att överföra verksamhet till Statens servicecenter.*” (SSCs rapport, R:003, s 24). UU anser att universitet och högskolor tillhör denna kategori myndigheter.

SSC har inte presenterat någon utredning eller anpassning för denna typ av myndigheter. Uppsala universitet ser en uppenbar risk för att SSC underskattat komplexiteten i såväl redovisningsmodell, variation av transaktioner och antal kund- och leverantörsfakturor.

UU menar att slutsatser kring effektivisering och resurssparande i förslaget vilar på ett bristfälligt underlag. Riksrevisionen genomförde en granskning 2016, vilken tydligt visar att myndigheter som anslutits till SSC inte upplever någon ökning av effektiviteten (RiR 2016:19). Det finns därutöver ännu ingen genomgående utvärdering av SSCs befintliga arbete med samordning av myndigheters löne- och ekonomiadministrativa

UPPSALA
UNIVERSITET

uppgifter. Innan ytterligare myndigheter ska anslutas genom förordningsreglering behöver en grundlig utvärdering göras av SSCs effektivitet och prisbild.

I förslaget saknas också tydlighet i hur ansvar och befogenheter mellan SSC och respektive lärosäte ska fördelas. Detta är särskilt allvarligt då en förordningsreglerad anslutning i praktiken innebär att universitet inte har någon möjlighet att sluta använda tjänsterna, även om villkor och avgifter förändras drastiskt.

Förslaget utgår också från att kostnaderna för en anslutning av ekonomitjänster till SSC ska ske inom befintliga ramar. För UU skulle en anslutning beräknas generera ökade kostnader om minst 10 mnkr årligen. Medel som skulle använts till utbildning och forskning går istället till finansiering av en påtvingad och för UU icke ändamålsenlig standardiserad administration.

Konkurrens/LOU

De ekonomiadministrativa tjänster som SSC enligt förslaget ska hantera erbjuds även av andra aktörer. I underlaget till remissen saknas analys och överväganden kring hur förslaget förhåller sig till konkurrensrättsliga regler.

Ju fler myndigheter som åläggs att anslutas till SSC desto mer åsidosätts konkurrensen för de aktuella tjänsterna. På leverantörsmarknaden för e-handelssystem och ekonomisystem, finns det idag en marknad med få aktörer, nästintill en oligopolsituation.

Om många stora statliga myndigheter samlas till en leverantör så som SSC föreslår så ökar risken för en monopolliknande situation. För att främja konkurrens och därmed pressa kostnader för myndigheten och statsförvaltningen är ett bättre alternativ att myndigheter själva vid behov genomför upphandling enligt gällande lagar och förordningar. I en sådan upphandling ges också möjligheter att tydligare precisera krav och kompetens för det ekonomiadministrativa arbetet. I ett upphandlingsförfarande kan givetvis SSC ingå som ett alternativ. Om SSC då kan erbjuda tjänster till konkurrenskraftiga priser och med hög kvalitet kommer myndigheter sannolikt överväga en anslutning.

